

Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2016-2019

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 27. oktober 2015 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 for social- og indenrigsområdet.

Aftalen indeholder et antal større strategiske udviklings- og udbredelsesinitiativer. Aftalen indeholder også midler til videreførelse og forankring mv. af eksisterende sociale indsatser.

Mod en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats

Satspuljepartierne er enige om, med inspiration fra Sverige og Herning Kommune, at understøtte kommunerne i at omlægge deres indsats for udsatte børn og unge til en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats. Der afsættes midler til en faglig og økonomisk støtte til omlægningen samt en styrket viden om metoder i og virkning af lovende social praksis. Konkret afsættes midler til etablering af et udgående rådgivningsteam, som yder faglig støtte til kommunerne til omlægningen samt en ansøgningspulje til ekstraudgifter, som forventes i begyndelsen af omlægningen. Derudover afsættes midler til at dokumentere forebyggende indsatser i kommunerne. Der afsættes i alt 96 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udbredelse af housing first på hjemløseområdet

Evalueringen af Hjemløsestrategien viser, at hjemløse kan hjælpes ud af hjemløshed. Derfor styrkes arbejdet med at hjælpe borgere, der er blevet hjemløse, og samtidig øges viden om, hvordan hjemløshed kan forebygges. Der afsættes midler til en udvidelse af det nuværende hjemløseindsatsområde, så det både støtter implementeringen af housing first-tilgangen og bostøttemetoderne i kommuner samt på forsorgshjem. Derudover afsættes midler til bl.a. en analyse af vejen ind og ud af hjemløshed. Der afsættes i alt 31,6 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udbredelse af behandlingsmodeller til unge med misbrug

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at styrke misbrugsbehandlingen til unge med et misbrug. Der afsættes derfor midler til at udbrede en række virksomme behandlingsmodeller eller delelementer fra modellerne i kommunerne og på anbringelsessteder. Det drejer sig om modellen "U-turn", "U18-modellen" samt familiebehandlingsmetoden "Multisystemisk Terapi Substance Abuse". Udbredelse af metoden "Projekt Andre Valg" skal motivere anbragte unge på behandlingssteder med et misbrug til at gå i misbrugsbehandling. Der afsættes i alt 54,3 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Understøttelse af frivillighedsområdet

Der afsættes midler til en samlet frivilligpakke, som skal sikre 1) En lokalt forankret understøttelse af den frivillige indsats i kommunerne gennem fortsat finansiering til frivilligcentre 2) Midler til Fonden for Socialt Ansvar til udvikling og understøttelse af den frivillige indsats på tværs af landets kommuner samt 3) Midler til understøttelse af integrationsindsatsen i civilsamfundet. Konkret tages afsæt i den aktuelle situation, hvor mange ønsker at gøre en frivillig indsats for dem, der får asyl i Danmark, ved at understøtte initiativet "Venner viser vej", som koordineres af Røde Kors. Der afsættes i alt 39,9 mio. kr. i perioden 2016-2018 til initiativet.

Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug

Satspuljepartierne er enige om at harmonisere og styrke lovgivningen på socialområdet og sundhedsområdet, bl.a. så der er samme forpligtigelse for kommunerne til at tilbyde gravide med misbrug af stoffer og/eller alkohol en kontrakt på baggrund af kvindens samtykke om behandling med mulighed for tilbageholdelse. Lovændringen understøttes af udvikling og afprøvning af et metode- og kompetenceudviklingsforløb for 1-2 døgnbehandlingstilbud målrettet gravide kvinder med et misbrug, så der sikres tilbud af høj kvalitet til målgruppen. Samtidig vil socialtilsynet påse, at stederne er egnede til målgruppen. Endelig styrkes den eksisterende forebyggende indsats i kommunalt og regionalt regi. Loven evalueres tre år efter ikrafttræden. Der afsættes i alt 27,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Skæve boliger og inklusionsboliger til psykisk og socialt sårbare personer

Der afsættes midler til at yde støtte til etablering og drift af såkaldte skæve boliger og inklusionsboliger. Inklusionsboligerne er boliger til psykisk og socialt sårbare personer i eksisterende almene familieboliger, herunder som kollektive bofællesskaber, hvor der tilknyttes sociale støttefunktioner til inklusionsboligerne. Der afsættes i alt 36 mio. kr. i perioden 2017-2019 til formålet. Midlerne kan søges af almene boligorganisationer alene eller i samarbejde med andre aktører, som fx sociale tilbud til personer i målgruppen.

Fremme af trivsel og læring hos udsatte børn

Der afsættes midler til et korps af pædagogiske praksiskonsulenter, der skal medvirke til at bryde negativ social arv for udsatte børn ved at fremme og forankre viden og handlekompetencer hos det pædagogiske personale i dagtilbuddene. Det sker bl.a. via målrettede forløb til dagtilbud og kommuner samt regionale seminarer i hele landet om virksomme metoder og pædagogiske redskaber, som bl.a. fremmer børns sproglige udvikling. Der afsættes i alt 23 mio. kr. i perioden 2016-2019 til formålet.

Turboforløb for fagligt udfordrede elever

Der er gode erfaringer med intensive læringsforløb for fagligt udfordrede elever. Med projektet understøttes skolernes intensive læringsforløb, samtidig med, at der udvikles sikker viden om, hvad der virker, og hvordan det forankres i kommunerne bedst muligt, så der opnås den største og mest vedvarende effekt på elevers læring. Projektets resultater skal klæde skolerne på til efterfølgende at anvende turboforløb som et redskab i deres indsats over for fagligt udfordrede elever. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 20,8 mio. kr. i perioden 2016-2019 til formålet.

Resocialisering af indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser

Der afsættes midler til en målrettet indsats til indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser eller lignende vanskeligheder i et til to fængsler samt for løsladte og betinget dømte i kommunerne. Formålet er at styrke borgerens kompetencer og egen mestring. Samtidig styrkes det tværsektorielle myndighedssamarbejde for at understøtte en bedre og smidigere overgang for borgeren. Der afsættes i alt 15,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udvikling af samfundsøkonomiske modeller

Der afsættes i alt 5 mio. kr. i 2016 og 2017 til udvikling eller videreudvikling af modeller som fx Skandia-modellen til belysning af de samlede økonomiske konsekvenser ved at sætte ind med forebyggende sociale indsatser og dokumenterede virksomme metoder på voksenområdet. Modeludviklingen skal ske gennem inddragelse af kommuner og afprøves på konkrete områder, herunder på misbrugsområdet.

Krav på udredning af ordblindhed

Initiativet skal forbedre det faglige grundlag for udredning, bl.a. med henblik på at sikre bedre samspil mellem de nuværende tests på området. Regeringen fremlægger lovforslag til en ændring af folkeskolelovgivningen, hvormed forældre og elever én gang i en elevs skoleforløb gives retskrav på gennemførelse af test til udredning af ordblindhed. Retskravet indføres fra skoleåret 2017/2018. Som led i indsatsen afsættes der midler til et forbedret fagligt grundlag og til finansiering af de kommunale merudgifter ved gennemførelse af ordblindetest. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 1,0 mio. kr. i 2016, 2,8 mio. kr. i 2017 og 3,6 mio. kr. årligt fra 2018 og frem.

Opfølgende samtaler til tidligere anbragte unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til et forsøgsprojekt, så nuværende eller tidligere anbragte unge i alderen 17-23 år, der ikke modtager efterværn, får ret til opfølgende samtaler med en voksen, de er tryk ved, det første år efter, anbringelsen ophører. Formålet er, at de unge, der har været anbragt på et opholdssted eller en institution, som selv ønsker kontakten, får støtte til at finde sig til rette i voksentilværelsen. Der afsættes 6,4 mio. kr. i perioden 2016-2017 til blandt andet en ansøgningspulje.

Rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. til en ansøgningspulje til at etablere eller udvide åbne rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge i alderen 12-25 år. Formålet er, at psykisk sårbare unge i målgrup-

pen har let adgang til at tale med voksne om de problemer, den unge har, bl.a. med henblik på at forebygge, at problemerne vokser sig større. Derfor skal den unge kunne komme ind fra gaden uden forudgående aftale og møde en voksen at tale med. Endvidere skal den unge som udgangspunkt have mulighed for anonymitet. Rådgivningstilbuddet skal være baseret på frivillige kræfter. Puljen udmøntes i 2017 for en treårig projektperiode.

Styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb med særligt fokus på indsatsen for børn i dagtilbud

Satspuljepartierne er enige om at sikre en styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb med særligt fokus på indsatsen for børn i dagtilbud. Derfor er det vigtigt, at børn lærer om grænser mellem sig selv og andre, og om hvordan de kan give udtryk for disse grænser. Pædagoger og andre relevante fagpersoner tilknyttet dagtilbud skal derfor styrkes i deres viden om, hvordan man taler med de yngste børn om at sætte grænser og respektere andres grænser. Formålet er at forebygge seksuelle overgreb mod børn og sikre, at overgreb stoppes så tidligt som muligt. Midlerne skal gå til udbredelse af et redskab udviklet til at hjælpe voksne med at tale med børn om overgreb samt kurser til pædagoger mv. i brugen af redskabet. Satspuljepartierne er enige om at drøfte evalueringen af Overgrebspakken, når den foreligger senere i 2015. Der afsættes 6,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til indsatsen.

Klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge. Det skal være tydeligt, hvornår magtanvendelse kan ske, og hvornår det ikke kan ske. Dette både af hensyn til børnenes, de unges og personalets retssikkerhed. Satspuljepartierne ønsker samtidig at sikre, at personalet på anbringelsesstederne har de tilstrækkelige redskaber til at understøtte børnene og de unges trivsel, udvikling og socialpædagogiske behandling.

Aftaleparterne er derfor enige om at drøfte disse emner, og om at den videre proces tilrettelægges, så et kommende lovforslag kan fremsættes med udgangen af februar måned 2016. Der afsættes en økonomisk ramme til de videre forhandlinger på i alt 42,3 mio. kr. i perioden 2016-19 og herefter 13,0 mio. kr. årligt i varige midler.

Undersøgelse af stofmisbrugsområdet fra et brugerperspektiv

Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2016 til en undersøgelse, der har til formål at tilvejebringe et brugerperspektiv på hverdagen for mennesker med et stofmisbrug i relation til lovgivning og praksis på området. Den kvalitative undersøgelse skal gennemføres i samarbejde med praktikere på området og bredt se på brugernes møde med myndigheder mv. samt belyse, hvordan midlerne på området anvendes mest hensigtsmæssigt ud fra et brugerperspektiv.

Naturen som social og rehabiliterende indsats

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 3,0 mio. kr. i 2016 til en ansøgningspulje, der gennem naturen som social og rehabiliterende indsats skal hjælpe personer med psykiske vanskeligheder som fx stress, depression og angst, der er i risiko for social udsathed.

Fortsat støtte til udvikling af sociale teknologier

Satspuljepartierne er enige om at reservere op til 4,0 mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Living IT-Labs aktiviteter. Udmøntning af de reservede midler er betinget af, at tilskud til Living IT-Lab kan ske i fuld overensstemmelse med reglerne om statsstøtte. Alternativt anvendes midlerne på handicapområdet.

Udvidet åbningstid af BørneTelefonen

Satspuljepartierne er enige om at sikre en udvidelse af BørneTelefonens åbningstid. Det er vigtigt, at børn og unge har et sted at henvende sig og få luft for deres bekymringer, også på tidspunkter hvor andre ikke er tilgængelige. Der afsættes i alt 4 mio. kr. i perioden 2016 og 2017 til formålet.

Bedre inklusion af nytillflyttede grønlandere i Danmark

Der afsættes i alt 4 mio. kr. i 2016 til de grønlandske huse i Aalborg, Aarhus, København og Odense.

Folkekirkens Familiestøtte - Støtte til sårbare familier

Der afsættes i alt 3,6 mio. kr. i perioden 2016-2019 til Folkekirkens Familiestøtte i Aalborg Stift.

Derudover er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til at sikre videreførelsen af følgende projekter, hvis bevilling udløber i 2015:

- **Regionale centre for seksuelt misbrugte**
Der afsættes i alt 47 mio. kr. i perioden 2016-2019 til fortsat drift og varig forankring af senfølgecentre.
- **Merbevilling til Ombudsmandens Børnekontor**
Der afsættes i alt 8,8 mio. kr. i perioden 2016-2019 til Ombudsmandens Børnekontor.
- **Levevilkårsundersøgelse og inklusionsmåling**
Der afsættes i alt 5,7 mio. kr. i perioden 2016-2019 til en gentagelse af levevilkårsundersøgelse samt inklusionsmåling af levevilkårene for mennesker med funktionsnedsættelser.
- **Frivillig gældsrådgivning og rådgivning til udsættelsestruede lejere**
Puljen til frivillig gældsrådgivning videreføres for to år, og samtidig iværksættes en undersøgelse af modeller for gældsrådgivning til socialt udsatte samt mulighederne for en varig forankring. Der afsættes i alt 21,7 mio. kr. til initiativet i 2016. Derudover afsættes i alt 10 mio. kr. i perioden 2016-2017 til en videreførelse af puljen til almene boligorganisationer til rådgivning til udsættelsestruede lejere.
- **Hanne Mariehjemmet**
Der afsættes i alt 20,1 mio. kr. i perioden 2016-2018 til videreførelse af Hanne Mariehjemmet for socialt udsatte kvinder fra misbrugs- og prostitutionsmiljøet.
- **Akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere**
Der afsættes 6,0 mio. kr. i 2016 til videreførelse af Kongens Ø - akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere med henblik på forankring fra 2017.
- **Puljer til etablering af midlertidige nødovertatningstilbud, uddeling af julehjælp og sommerferiehjælp**
Der afsættes
 - 8,2 mio. kr. i perioden 2016-2018 til nødovertatning
 - 8,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til julehjælp
 - 10,0 mio. kr. i perioden 2016-2017 til sommerferiehjælp
- **Dialog mod Vold og Mødrehjælpen**
Satspuljepartierne er enige om at give et tilsagn om tilskud i 2015 på i alt 12,9 mio. kr. for perioden 2016-2018 til Dialog mod Volds projekt målrettet voldsudøvere og i alt 7,2 mio. kr. for perioden 2016-2018 til Mødrehjælpen projekt "Ud af Voldens Skygge" til videreførelse af projekterne.
- **Exit Prostitution**
Projekt Exit Prostitution, som blev finansieret som en del af satspuljeaftalen for 2012, gives et tilsagn om tilskud i 2015 på 12,3 mio. kr. til videreførelse af projektet i 2016.

Drifts- og forankringsstøtte til frivillige organisationer mv.

Aftalepartierne er enige om at afsætte forankrings- og driftsstøtte til en række eksisterende satspuljeprojekter.

- Der afsættes i alt 8 mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Danmark Idræts Forbunds projekt "Get2Sport".

- Der afsættes i alt to mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Den Sociale Retshjælps projekt "Fængselsrejseholdet".
- Der afsættes i alt 0,6 mio. kr. i perioden 2016-2017 til forankringsstøtte til Landsforeningen Talentspejdernes projekt "Talentspejderne".
- Der afsættes i alt 1,4 mio. kr. i perioden 2016-2017 til forankringsstøtte til Røde Kors Hovedstaden og projektet "Terminal 1".
- Der afsættes årligt 0,7 mio. kr. i perioden 2016-2019 og varigt herefter til forhøjelse af eksisterende driftsstøtte til Landsforeningen Spædbarnsdød.
- Der afsættes årligt 0,3 mio. kr. i perioden 2016-2019 og varigt herefter til driftsstøtte til Sjældne Diagnoser.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en løbende orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.